

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 655/2025
29.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марије Ковачевић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 592/23 од 26.11.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 7/25 од 17.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марије Ковачевић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 592/23 од 26.11.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 7/25 од 17.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 592/23 од 26.11.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, а уколико окривљени новчану казну не плати у остављеном року суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. На основу члана 297. став 5. КЗ, окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од пет месеци. Оштећена је упућена да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 7/25 од 17.03.2025. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА и укинута пресуда Основног суда у Сомбору К 592/23 од 26.11.2024. године, само у делу одлуке о трошковима кривичног поступка

и у том делу враћена првостепеном суду на поновно одлучивање, док је у преосталом делу жалба одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против наведене правноснажне пресуде другостепеног суда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Марија Ковачевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9. и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи пресуду другостепеног суда тако што ће окривљеног, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослободити од оптужбе или укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, тако да из садржаја захтева произилази да је исти поднет и против пресуде првостепеног суда,

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу у смислу члана 488. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Марија Ковачевић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП истичући да је првостепени суд прекорачио оптужбу изменом чињеничног описа кривичног дела које је окривљеном стављено на терет и то тако што је, након медицинског вештачења, у изреци своје пресуде, изменио наводе оптужног акта у погледу врсте и квалификације телесних повреда оштећене. Такву измену чињеничног описа кривичног дела, према мишљењу браниоца, суд није овлашћен да изврши, већ само јавни тужилац, па је поступајући супротно својим овлашћењима, суд у конкретном случају и у првостепеном поступку и у поступку по редовном правном леку, прекорачио оптужбу на штету окривљеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произилази да је у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Сомбору Ктo 511/23 од 24.11.2023. године, којим је окривљеном АА стављено на терет кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, између осталог, наведено да је оштећена ББ критичном приликом задобила „тешку телесну повреду у виду линеарне фрактуре окципиталне кости у десној половини све до кондила без значајнине дислокације“.

Током доказног поступка, о врсти, тежини и механизму настанка телесних повреда које је задобила оштећена ББ, на главном претресу од 25.11.2024. године изјаснио се вештак др Слободан Цветић који је, након увида у медицинску документацију оштећене која је саставни део списка, у свом исказу навео да је оштећена задобила тешку телесну повреду у виду „прелома потиљачне кости главе са десне стране са малим помаком коштаних фрагмената, крварење у чеоном пределу испод паучасте овојнице више лево и у пределу између можданих маса, крварење испод мождане овојнице у мањем степену“.

Првостепени суд је у изреци своје пресуде изменио чињенични опис кривичног дела дат у диспозитиву оптужног акта у погледу описа тешке телесне повреде коју је оштећена задобила. тако што је у изреку пресуде унео да је оштећена ББ критичном приликом задобила телесну повреду у виду „прелома потиљачне кости главе са десне стране са малим помаком коштаних фрагмената, крварење у чеоном пределу испод паучасте овојнице више лево и у пределу између можданих маса, крварење испод мождане овојнице у мањем степену“, и тако чињенични опис дела у погледу телесних повреда оштећене, само уподобио са чињеничним стањем утврђеним на основу доказа изведених на главном претресу, конкретно са исказом вештака др Слободана Цветића.

Поступајући на тај начин, првостепени суд није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, како то погрешно сматра бранилац окривљеног. Ово стога што је суд овлашћен да чињенични опис дела из оптужног акта јавног тужиоца уподобљава чињеничном стању утврђеном у току поступка, уколико при томе остаје у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

Према налажењу овог суда, чињенични опис у изреци првостепене пресуде, у конкретном случају, остао је у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужни акт заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, које је окривљеном стављено на терет и за које је оглашен кривим.

Сходно наведеном, Врховни суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оценио као неосноване.

Врховни суд се није упуштао у разматрање осталих навода којима бранилац окривљеног образлаже битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да наводима да су стручни саветници одбране утврдили да је

узрок саобраћајне незгоде радње оштећене, а не непрописна вожња окривљеног, и да камера продавнице „Елбрако“ о којој се изјашњавао сведок ВВ „не покрива“ место извршења кривичног дела, у суштини указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, која не представља законски разлог због ког окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на исказу сведока-полицијског службеника ВВ, који је у конкретном случају извршио увиђај предметне саобраћајне незгоде. Исказ наведеног сведока, према наводима захтева, незаконит је јер се исти изјашњавао о видео снимку саобраћајне незгоде, који сам по себи представља исправу у смислу члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП, која није ни прибављена у складу са чланом 139. и 152. став 3. ЗКП нити изведена у складу са чланом 138. став 1. ЗКП обзиром да видео снимак саобраћајне незгоде суду није достављен нити се налази у списима предмета. Сходно наведеном, бранилац окривљеног сматра да је исказ сведока ВВ прибављен супротно члану 16. ЗКП, због чега се на њему пресуда не може заснивати.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване.

Према налажењу овог, исказ сведока-полицијског службеника ВВ, је доказ који је прибављен и изведен у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и исти представља законит доказ на коме се може заснивати пресуда.

Одредба члана 286. став 1. и 2. ЗКП, омогућава полицијским службеницима да ради откривања кривичних дела и њихових учинилаца предузимају потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, односно да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ.

У конкретном случају, из списка предмета произлази да је сведок ВВ, полицијски службеник ПС Апатин, поступао у складу са одредбом члана 286. став 1. и 2. ЗКП и да се о критичном догађају изјашњавао на основу својих непосредних сазнања и опажања, с обзиром на то да се критичном приликом налазио на лицу места где је извршио увиђај саобраћајне незгоде и свој исказ дао на основу онога што је том приликом непосредно видео и опазио у складу са одредбама члана 92. и 98. ЗКП, при чему је без утицаја на законитост исказ овог сведока чињеница да се он изјашњавао и о видео снимку из Центра за обавештавање и сигурносне камере продавнице „Елбрако“. При томе, чињенично стање описано у изреци побијане првостепене пресуде није утврђено на основу садржаја видео снимака које сведок ВВ помиње током сведочења, већ на његовом исказу који је дао на основу својих непосредних опажања везаних за сам критични догађај, записнику о извршеном увиђају саобраћајне незгоде са скицом лица места, исказу сведока оштећене ББ и налазу и мишљењу вештака Иштвана Бодола, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, оцењени као неосновани.

Сходно наведеном, Врховни суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује да су побијане пресуде донете уз битну

повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић